

prof. dr hab. Leszek Butowski
Instytut Geografii Miast, Turystyki i Geoinformacji
Wydział Nauk Geograficznych
Uniwersytet Łódzki

Warszawa, 26 stycznia 2026 r.

Recenzja dorobku naukowego w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. Mateuszowi Rogowskiemu

1. Podstawowe dane o Kandydacie

Dr Mateusz Rogowski uzyskał stopień doktora na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowaniu Środowiska Uniwersytetu Wrocławskiego, na podstawie uchwały Rady Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego z dnia 1 kwietnia 2011 r. Z przedłożonej dokumentacji nie wynika, aby kandydat wcześniej ubiegał się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Po uzyskaniu stopnia doktora kandydat był zatrudniony w następujących jednostkach:

- od 13.10.2014 r. do chwili obecnej – na stanowisku adiunkta (pracownik badawczo-dydaktyczny, pełen etat) w Katedrze Turystyki i Rekreacji, na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza;
- od 01.10.2011 r. do 30.06.2014 r. – na stanowisku adiunkta w Wyższej Szkole Handlu i Usług w Poznaniu, ul. Zwierzyniecka 13, 60-813 Poznań;
- od 01.10.2011 r. do 30.06.2014 r. – na stanowisku adiunkta w Wyższej Szkole Zawodowej „Kadry dla Europy” w Poznaniu, ul. Petera Mansfelda 4, 60-855 Poznań.

2. Podstawa prawna przygotowania recenzji

Recenzja została przygotowana na podstawie Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (w szczególności art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3), Uchwały nr 006/2025/2026 Rady Naukowej Dyscypliny Geografia Społeczno-Ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna z dnia 18 listopada 2025 roku w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Mateuszowi Rogowskiemu w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz Umowy o Dzieło nr 6/20/26WGSEiiGP/UD/hab. Przy przygotowaniu opinii wzięto również pod uwagę wskazówki zawarte w Poradniku Rady Doskonałości Naukowej (2022) pt. „Recenzje w postępowaniach o awans naukowy”.

W świetle przywołanej ustawy, przedmiotem recenzji jest:

1. Ocena czy Kandydat posiada w dorobku osiągnięcie naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, w tym co najmniej:

- a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy, lub
- b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji

międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy, lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

2. Ocena czy Kandydat wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Przy czym, zgodnie z interpretacją przedstawioną przez Radę Doskonałości Naukowej, brak jest podstaw do uznania, aby ocena kryterium aktywności naukowej mogła mieć wpływ na ostateczną konkluzję Recenzenta (por. *Recenzje w postępowaniach o awans naukowy*, 2022).

3. Informacja o ocenianym osiągnięciu naukowym Kandydata

Tytuł osiągnięcia naukowego wskazanego przez Kandydata: ***Koncepcja diagnozy i łagodzenia nadmiernej turystyki w przyrodniczych obszarach chronionych.***

Osiągnięcie obejmuje cykl siedmiu recenzowanych artykułów naukowych opublikowanych w latach 2017–2025, na który składają się następujące prace:

- 1) Rogowski, M. (2017), Mountain hiking in the Stołowe Mountains National Park, *Turyzm/Tourism* 27, 89-97. <https://doi.org/10.1515/tour-2017-0017>
- 2) Rogowski M. (2019) Assessing the tourism carrying capacity of hiking trails in the Szczeliniec Wielki and Błędne Skały in Stołowe Mts. National Park, *Forest Research Papers* 80, 125-13, <https://doi.org/10.2478/frp-2019-0011>
- 3) Rogowski M. (2020), Monitoring System of tourist traffic (MSTT) for tourists monitoring in mid-mountain national park, SW Poland. *Journal of Mountain Science* 17, 2035–2047 <https://doi.org/10.1007/s11629-019-5965-y>
- 4) Rogowski, M. (2021). A method to analyze variability and seasonality the visitors in mountain national park in period 2017-2020 (Stołowe Mts. National Park; Poland). *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 35, 100407. <https://doi.org/10.1016/j.jort.2021.100407>
- 5) Rogowski M., Piotrowski K. (2022), Assessment and Accuracy Improvement of Pyroelectric Sensors (Eco-Counter) Based on Visitors Count in National Park. The Case: Monitoring System of Tourist Traffic in Stołowe Mountains National Park, Poland, *Environmental and Climate Technologies* 26, 182-198. <https://doi.org/10.2478/rtulect-2022-0015>
- 6) Rogowski M. (2025), A method for overtourism optimisation for protected areas, *Journal of Outdoor Recreation and Tourism* 49, 100859. <https://doi.org/10.1016/j.jort.2025.100859>,
- 7) Rogowski M., Zawilińska, B., & Hibner, J. (2025), Managing tourism pressure: Exploring tourist traffic patterns and seasonality in mountain national parks to alleviate overtourism effects. *Journal of Environmental Management* 373, 123430. <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2024.123430>

4. Ocena spełnienia wymogu zawartego w art. 219 ust. 1 pkt 2

Na podstawie dokumentacji przedłożonej przez Wnioskodawcę, obejmującej cykl artykułów naukowych zatytułowany „Koncepcja diagnozy i łagodzenia nadmiernej turystyki w przyrodniczych obszarach chronionych”, stwierdzam że wymaganie określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy zostało spełnione zarówno w aspekcie formalnym, jak i merytorycznym.

Uzasadnienie: Ocena znaczenia osiągnięcie naukowego Wnioskodawcy dla rozwoju geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej

Przedmiotem oceny jest spójny tematycznie cykl siedmiu artykułów naukowych. Publikacje te ukazały się w latach 2017–2025 w czasopismach indeksowanych w bazie Journal Citation Reports (JCR) oraz w czasopismach ujętych w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Pięć artykułów wchodzących w skład cyklu stanowią publikacje jednoautorskie, natomiast dwie są pracami wieloautorskimi, przy czym w obu przypadkach Wnioskodawca występuje jako pierwszy autor. Artykuły zostały opublikowane w czasopismach, którym przypisano od 20 do 200 punktów według obowiązującego wykazu MNiSW. Sześć z siedmiu czasopism posiadało wskaźnik *Impact Factor*, którego wartość mieściła się w przedziale od 1,4 do 8,4.

Przedstawione przez Wnioskodawcę artykuły stanowią spójny tematycznie zbiór publikacji dokumentujących i relacjonujących kolejne etapy procesu badawczego poświęconego problematyce nadmiernej turystyki w przyrodniczych obszarach chronionych, ze szczególnym uwzględnieniem Parku Narodowego Gór Stołowych, który był głównym obszarem badań empirycznych. Na szczególne podkreślenie zasługuje logiczne zaplanowanie oraz konsekwentna realizacja kolejnych etapów postępowania badawczego, które łącznie tworzą zamkniętą i metodologicznie spójną całość, co zostało czytelnie zaprezentowane na rycinie 2 Autoreferatu.

Określając swój wkład w rozwój dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna Kandydat zaznacza, że w cyklu załączonych artykułów koncentruje się na problematyce badań ruchu turystycznego w ramach geografii turystyki, w aspektach: (1) diagnozy nadmiernej turystyki w przyrodniczych obszarach chronionych, wraz z opracowaniem i wdrożeniem sposobów jej optymalizacji (łagodzenia) w zarządzaniu ruchem turystycznym i analizą skutków ich wdrożenia; (2) kreowania, wdrożenia i funkcjonowania monitoringu ruchu turystycznego dostarczającego długoterminowej serii pomiarowej wysokorozdzielczych danych; (3) zdefiniowania sezonów turystycznych i ich części¹ funkcjonujących w Polsce i zachodzących zmian w ostatnim dziesięcioleciu, obejmując okresy przed-pandemiczny, pandemiczny i post-pandemiczny; (4) łączenia danych ilościowych z wynikami wywiadów kwestionariuszowych charakteryzujących motywę, preferencje i zachowanie turystów.

¹ Autor używa terminu „sub-sezon”, który jest raczej zwrotem żargonowym. Sugeruję używać określeń występujących w głównych słownikach języka polskiego.

Jednocześnie Autor wskazuje, że w ramach przedstawionego osiągnięcia naukowego:

- 1) W aspekcie metodycznym opracował:
 - koncepcję łagodzenia nadmiernej turystyki w formie *Metody Optymalizacji Nadmiernej Turystyki* (MOO),
 - koncepcję monitoringu ruchu turystycznego,
 - oryginalny wskaźnik odwiedzających i wskaźnik sezonowości,
 - metodykę przepustowości szlaków turystycznych;
- 2) W aspekcie poznawczym scharakteryzował:
 - ruch turystyczny w Parku Narodowym Gór Stołowych (PNGS),
 - sezony turystyczne i ich części występujące w Polsce,
 - określił czasową i przestrzenną koncentrację ruchu turystycznego,
 - zidentyfikował stopniowe zmniejszenie się sezonowości turystyki w parkach narodowych;
- 3) W aspekcie aplikacyjnym wdrożył:
 - Metodę MOO w PNGS,
 - monitoring ruchu turystycznego w PNGS dostarczający od 2016 roku wysokorozdzielczych, automatycznych danych monitoringowych,
 - przedstawił sposób łączenia danych ilościowych z czujników pyro-elektrycznych z danymi z badań społecznych.

Oceniając powyższe osiągnięcia należy na wstępie zauważyć, że podejmowana przez Autora aktywność badawcza jednoznacznie mieści się w obszarze zainteresowań geografii turystyki, stanowiącej subdyscyplinę geografii społeczno-ekonomicznej (geografii człowieka). Szczególna uwaga została poświęcona analizie ruchu turystycznego w różnych aspektach, w ujęciu przestrzennym, w tym przestrzenno-czasowym, co pozostaje w pełni zgodne z historycznym oraz współczesnym zakresem badań geografii turystyki. Jako dodatkowy atut przedstawionego osiągnięcia należy wskazać fakt, iż Wnioskodawca podejmuje w nim także zagadnienia wykraczające poza obszar geografii turystyki, wchodząc jednocześnie w zakres problematyki ochrony środowiska. Takie podejście świadczy o interdyscyplinarnym charakterze prowadzonych badań oraz o umiejętności łączenia perspektywy geograficznej z zagadnieniami właściwymi dla nauk o środowisku, co istotnie podnosi poznawczą, metodyczną, jak i aplikacyjną wartość prezentowanego dorobku. Jest to szczególnie wartościowe w kontekście badań nad presją turystyczną na obszarach cennych przyrodniczo, a także nad narzędziami służącymi jej diagnozowaniu i łagodzeniu.

Odnosząc się zaś do poszczególnych przedsięwzięć badawczych opisanych w przedłożonej dokumentacji wydaje się, że doskonale się one mieszczą w tym co T. Kuhn (*Struktura rewolucji naukowych*, 1962) w swoim paradygmatycznym modelu rozwoju nauki określa mianem nauki normalnej, czy też, używając jego metafory, „układaniem puzzli w ramach przyjętego paradygmatu”, w tym przypadku paradygmatu neo-pozytywistycznego. (Kandydat nazywa go, powołując się na Zbyszko Chojnickiego, empiryczno-naukowym modelem geografii. W opinii recenzenta jest to raczej model empiryczno-indukcyjny.) Nie jest to oczywiście zarzut, a raczej wskazanie przyjętej przez Autora podstawy epistemologicznej i metodologicznej.

Przechodząc do analizy szczegółowej poszczególnych części wskazanego osiągnięcia naukowego, w opinii recenzenta, na szczególnie pozytywną ocenę zasługuje zaproponowana przez Wnioskodawcę autorska i oryginalna Metoda Optymalizacji Nadmiernej Turystyki (*Method of Overtourism Optimizing – MOO*), przedstawiona w artykule: Rogowski, M. (2025), A method for overtourism optimisation for protected areas, *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 49, 100859. Wydaje się, że rozwiązanie to stanowi zwieńczenie dotychczasowych badań Autora w analizowanym obszarze problemowym oraz może być jednoznacznie uznane za jego najważniejsze osiągnięcie naukowe w zakresie badań nad turystyką na obszarach chronionych. Zdaniem recenzenta zaproponowana metoda stanowi istotny i oryginalny wkład w rozwój dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, w szczególności w zakresie geografii turystyki – w odniesieniu do badań nad zarządzaniem ruchem turystycznym na obszarach chronionych. Na podkreślenie zasługuje także fakt, że Metoda Optymalizacji Nadmiernej Turystyki stanowi nie tylko znaczące osiągnięcie naukowe, ale posiada ona również walory użytkowe, polegające na możliwości jej zastosowania w bieżącym zarządzaniu obszarami chronionymi.

Opracowanie metody MOO zostało poprzedzone prowadzonymi przez Wnioskodawcę kilkuletnimi badaniami przygotowawczymi, obejmującymi zarówno studia literaturowe, jak i badania empiryczne, których wyniki zostały zaprezentowane w publikacjach poprzedzających wskazany artykuł. W poszczególnych pracach Autor wykazał się biegłym opanowaniem różnorodnych metod i technik badawczych, właściwie dobieranych do poszczególnych etapów procesu badawczego. Jednocześnie Wnioskodawca starał się osadzić prowadzone analizy empiryczne w wybranych koncepcjach teoretycznych oraz modelach zarządzania turystyką na obszarach chronionych, w szczególności takich jak: *Limits of Acceptable Change (LAC)*, *Visitor Impact Management (VIM)* oraz *Visitor Experience and Resource Protection (VERP)*, chociaż, zdaniem recenzenta, wątek ten mógłby być nieco bardziej rozwinięty.

Uwagi do rozważenia

Analizując dokumentację przedłożoną przez Wnioskodawcę, a w szczególności Autoreferat, wątpliwości może budzić sposób sformułowania podstawowych założeń dotyczących podmiotu i przedmiotu badań. Zaskoczenie recenzenta wywołuje stwierdzenie Autora zamieszczone na początku Autoreferatu, zgodnie z którym podmiotem badań jest człowiek będący w podróży, natomiast przedmiotem badań – ruch turystyczny. (Autor nie precyzuje przy tym, czy sformułowanie to odnosi się do jego własnych badań, do badań prowadzonych w ramach geografii turystyki, czy też szerzej – geografii społeczno-ekonomicznej.) Wydaje się, że w tym miejscu doszło do pewnego nieporozumienia pojęciowego, polegającego na utożsamieniu podmiotu turystyki, którym niewątpliwie jest człowiek (przynajmniej w ujęciach klasycznych, których zwolennikiem jest także recenzent), z podmiotem poznającym oraz z przedmiotem badań. W przypadku analiz prowadzonych przez Autora występującego przecież w roli podmiotu poznającego, głównym przedmiotem jego badań pozostaje ruch turystyczny, który w istocie stanowi zbiorową formę aktywności ludzi. Innymi słowy, przedmiotem badań są ludzie (człowiek) analizowani w aspekcie ich specyficznej, zbiorowej aktywności przestrzennej (mobilności), jaką jest turystyka, której jednym z przejawów jest ruch turystyczny.

Na tym tle ujawnia się również pewien niedosyt związany z dość ograniczonym odniesieniem się Autora do aktualnych dyskusji teoretycznych dotyczących miejsca geografii turystyki w systemie nauk geograficznych (oraz szerzej – badań nad turystyką), a także jej relacji wobec geografii turystyki. Wnioskodawca zaznacza wprawdzie w Autoreferacie, że badania ruchu turystycznego mieszczą się w obszarze zainteresowań geografii turystyki, jednak uzasadniając to stanowisko odwołuje się głównie do klasycznych, choć obecnie mających raczej znaczenie historyczne, prac z lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego stulecia. Obok wskazanych przez Autora fundamentalnych publikacji autorstwa J. Warszyńskiej, A. Jackowskiego, T. Bartkowskiego czy R. Butlera, zasadne byłoby również uwzględnienie bardziej współczesnych opracowań, chociażby takich jak monografia A. Kowalczyka *Geografia turystyki*, w której szeroko przedstawiono teoretyczne podstawy tej subdyscypliny geograficznej. Podobnie (przywołana przez Kandydata w Autoreferacie) praca A. Kowalczyka i M. Dereka *Zagospodarowanie turystyczne* bezpośrednio nawiązuje do przedmiotowego zakresu badań Wnioskodawcy i zawarte w niej treści mogłyby w większym stopniu stanowić istotne uzupełnienie zaplecza teoretycznego prowadzonych analiz (.

Wydaje się, że bardziej rozbudowana refleksja nad usytuowaniem geografii turystyki w strukturze nauk geograficznych, zwłaszcza w ujęciu przedmiotowym, mogłaby dodatkowo wzmocnić teoretyczne osadzenie prezentowanych badań oraz wyraźniej podkreślić ich znaczenie dla rozwoju geografii społeczno-ekonomicznej jako całości. W tym kontekście należy wyrazić żal, że Kandydat nie zdecydował się na napisanie monografii, w której w dużo większym stopniu niż w pojedynczych artykułach mógłby odnieść się do podstaw teoretycznych i metodologicznych, szerzej i głębiej osadzając w nich swoje badania.

Powyższe uwagi nie mają jednak zasadniczego wpływu na pozytywną ocenę przedłożonego przez Wnioskodawcę osiągnięcia naukowego, które, jak wcześniej wykazano, wnosi znaczący wkład w rozwój geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, co stanowi spełnienie wymogu określonego w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

5. Ocena spełnienia wymogu zawartego w art. 219 ust. 1 pkt 3

Przedmiotem oceny jest również spełnienie wymogu wykazania się przez Wnioskodawcę aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej, przy czym, zgodnie z interpretacją przedstawioną przez Radę Doskonałości Naukowej, brak jest podstaw do uznania, aby ocena tego kryterium mogła mieć wpływ na ostateczną konkluzję Recenzenta (por. *Recenzje w postępowaniach o awans naukowy*, 2022).

Na podstawie informacji zawartych w Autoreferacie oraz w wykazie osiągnięć naukowych należy stwierdzić, że Wnioskodawca wykazał się istotną i systematyczną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni oraz instytucji naukowej, w tym także we współpracy z ośrodkami zagranicznymi. Aktywność ta przejawiała się zarówno w prowadzeniu badań naukowych, jak i w publikowaniu ich wyników we współautorstwie z przedstawicielami różnych jednostek akademickich i badawczych.

Uzasadnienie oceny

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że Wnioskodawca podejmował współpracę naukową wykraczającą poza macierzystą jednostkę, uczestnicząc w zespołach badawczych funkcjonujących w innych uczelniach oraz instytucjach naukowych krajowych i zagranicznych. Współpraca ta miała różnorodny, często długofalowy charakter, czego potwierdzeniem są wspólne publikacje naukowe oraz realizacja badań empirycznych. Szczególnie istotne jest zaangażowanie Wnioskodawcy w projekty i publikacje realizowane we współpracy z ośrodkami zagranicznymi (Hiszpania, Austria, Niemcy, Francja), co świadczy o jego aktywnym funkcjonowaniu w międzynarodowym środowisku naukowym.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż aktywność ta nie miała charakteru incydentalnego, lecz była konsekwentnie rozwijana na kolejnych etapach kariery naukowej. Wnioskodawca wykazał się umiejętnością nawiązywania i utrzymywania współpracy naukowej z partnerami reprezentującymi różne ośrodki badawcze, co sprzyjało transferowi wiedzy, poszerzeniu perspektywy badawczej oraz podnoszeniu jakości prowadzonych badań.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że Wnioskodawca spełnia wymóg wykazania się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej, w tym w szczególności w wymiarze międzynarodowym, a przedstawiona aktywność stanowi ważny element jego pracy naukowej.

6. Analiza i ocena dorobku publikacyjnego Kandydata

Na podstawie przedłożonej dokumentacji publikacje Kandydata charakteryzują następujące dane naukometryczne:

- liczba publikacji indeksowanych w JCR: 8 (w tym pierwszoautorskich: 8),
- sumaryczny *Impact Factor* publikacji indeksowanych w JCR: 27,5,
- sumaryczny *Impact Factor* dla cyklu publikacji wchodzących w skład osiągnięcia: 22,7,
- sumaryczna liczba punktów MNiSW publikacji, rozdziałów monografii i monografii (56): 1818,5,
- sumaryczna liczba punktów MNiSW dla cyklu publikacji wchodzących w skład osiągnięcia: 570,
- liczba cytowań wszystkich wskazanych publikacji (na dzień 1.09.2025 r.):
 - wg bazy Scopus: 110 (bez autocytowań: 100),
 - wg bazy Google Scholar: 362 (bez autocytowań: 298),
 - wg bazy Web of Science: 70 (bez autocytowań: 56);
- liczba cytowań dla cyklu publikacji wchodzących w skład przedłożonego osiągnięcia naukowego (na dzień 1.09.2025 r.):
 - wg bazy Scopus: 75 (bez autocytowań: 63)
 - wg bazy Google Scholar: 136 (bez autocytowań: 112)
 - wg bazy Web of Science: 48 (bez autocytowań: 36)
- Indeks Hirscha (na dzień 01.09.2025 r.):
 - wg bazy Scopus: 6,
 - wg bazy Google Scholar: 13,
 - wg bazy Web of Science: 5.

Z załączonej dokumentacji wynika ponadto, że Kandydat opublikował:

- po uzyskaniu stopnia doktora w 2011 r.: 1 autorską monografię pt. *Ocena atrakcyjności turystycznej szlaków pieszych na wybranych przykładach z Dolnego Śląska*, Wydawnictwo Naukowe Bogucki, Poznań,
- po uzyskaniu stopnia doktora: 34 artykuły w czasopismach krajowych i międzynarodowych (z czego 15 jako współautor),
- przed uzyskaniem stopnia doktora: 6 artykułów, w tym 4 współautorskie,
- po uzyskaniu stopnia doktora: 12 rozdziałów w monografiach (wszystkie w wydawnictwach krajowych), z czego 7 jako współautor,
- przed uzyskaniem stopnia doktora: 3 rozdziały w monografiach krajowych, w tym 1 rozdział współautorski.

Wnioskodawca wskazał także 7 ekspertyz wykonanych w latach 2014–2019, których był współautorem lub wykonawcą.

Podsumowując dorobek publikacyjny Kandydata, należy stwierdzić, że w początkowym okresie aktywności naukowej dr Mateusz Rogowski do publikacji swoich prac wybierał przede wszystkim wydawnictwa krajowe. Wraz z nabywaniem doświadczenia badawczego oraz rozwojem kompetencji naukowych systematycznie poszerzał on jednak zakres swojej aktywności wydawniczej o czasopisma międzynarodowe o znaczącej renomie i punktacji, w tym *Journal of Outdoor Recreation and Tourism* (IF 4,4), *Journal of Mountain Science* (IF 2,5), *Atmosphere* (IF 2,3), *Environmental and Climate Technologies* (IF 1,6). Ukoronowaniem tego etapu była publikacja artykułu w czasopiśmie *Journal of Environmental Management* (IF 8,4; 200 punktów MNiSW). Na uwagę zasługuje również fakt, że Kandydat publikował zarówno jako autor samodzielny oraz jako współautor. Proporcje publikacji jednoautorskich oraz współautorskich (zarówno jako pierwszy autor, jak i współautor) są zrównoważone, co świadczy o umiejętności prowadzenia przez Kandydata samodzielnych badań naukowych, a także o kompetencjach w zakresie efektywnej współpracy zespołowej.

Pewien niedosyt może natomiast budzić fakt, iż w dorobku Wnioskodawcy znajduje się jedynie jedna monografia autorska, opublikowana stosunkowo dawno, bo w 2012 roku. Należy zauważyć, że od kandydata na samodzielnego pracownika naukowego można oczekiwać częstszego podejmowania wysiłku przygotowania obszerniejszych opracowań o charakterze monograficznym. Częściowym usprawiedliwieniem tej sytuacji są być może uwarunkowania obowiązującego systemu oceny działalności naukowej pracowników naukowych, w którym preferowane są publikacje w wysoko punktowanych czasopismach kosztem szerszych dzieł monograficznych.

7. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych Kandydata oraz osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę

Pozostałe osiągnięcia naukowe

Poza osiągnięciem stanowiącym główny przedmiot oceny, należy zauważyć, że Kandydat wykazuje się bardzo dużą aktywnością w zakresie wymiany wyników badań. Wyraża się to, poza działalnością publikacyjną, m.in. w licznych wystąpieniach na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych (62 wystąpienia po uzyskaniu stopnia doktora i 18 przed jego uzyskaniem), aktywnością w projektach badawczych, a także jako recenzent

publikacji naukowych (w tym w wysoko punktowanych czasopismach naukowych). Aktywność ta świadczy o konsekwentnym upowszechnianiu wyników badań oraz o stałej obecności Kandydata w dyskusji naukowej. Tematyka tej aktywności pozostaje spójna z głównym nurtem badań Kandydata, co należy ocenić pozytywnie. W dalszym rozwoju naukowym recenzent sugeruje Kandydatowi poszerzanie perspektywy badawczej, poprzez rozwijanie badań porównawczych w stosunku do innych typów obszarów chronionych, ale również wyjście poza tematykę stanowiącą dotychczasowy główny nurt badań.

Osiągnięcia dydaktyczne

Dorobek dydaktyczny dr. Mateusza Rogowskiego jest spójny z jego profilem naukowym i odpowiada zakresowi prowadzonych badań. Kandydat posiada wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu różnego rodzaju zajęć dydaktycznych na kilku uczelniach, głównie z zakresu geografii turystyki, zagospodarowania turystycznego oraz problematyki obszarów chronionych. Na uwagę zasługuje praktyczny wymiar zajęć, wynikający z doświadczenia zawodowego Kandydata (m.in. jako przewodnika górskiego), co niewątpliwie pozytywnie wpływa na jakość kształcenia. Dr Mateusz Rogowski był promotorem pomocniczym 1 pracy doktorskiej, opiekunem 17 prac magisterskich oraz promotorem 117 licencjatów.

Osiągnięcia organizacyjne

Aktywność organizacyjna Kandydata obejmuje współpracę z instytucjami naukowymi oraz jednostkami zarządzającymi obszarami chronionymi, a także udział w organizacji konferencji i wydarzeń naukowych. Działania te potwierdzają dobre przygotowanie Kandydata do funkcjonowania w strukturach akademickich, w tym przede wszystkim zdolność do współpracy interdyscyplinarnej i międzyinstytucjonalnej w relacji uniwersytet – instytucje otoczenia zewnętrznego.

Działalność popularyzująca naukę

Działalność popularyzatorska Kandydata koncentruje się przede wszystkim na transferze wiedzy naukowej do praktyki zarządzania turystyką i ochroną przyrody. Jest ona prowadzona m.in. w formie wykładów dla szerokiej publiczności, w tym dla młodzieży szkół średnich.

8. Końcowa konkluzja

Przeprowadzona analiza i ocena przedstawionego osiągnięcia naukowego, jak również dokumentacji przedłożonej przez Wnioskodawcę, upoważnia do stwierdzenia, że spełnia ono wymogi określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zaprezentowane osiągnięcie ma charakter oryginalny, stanowi spójną i merytorycznie wartościową całość, a przede wszystkim **wnosi istotny wkład w rozwój dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna**. Świadczy ono o dojrzałości naukowej Wnioskodawcy, jego samodzielności badawczej oraz umiejętności formułowania i rozwiązywania istotnych problemów naukowych.

Odnosząc się do wymogu wykazania się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy, należy stwierdzić, że Wnioskodawca również spełnia to kryterium. Przedstawiona dokumentacja potwierdza prowadzenie aktywności naukowej wykraczającej poza macierzystą

jednostkę, w tym realizowanej we współpracy z innymi ośrodkami akademickimi i naukowymi, także w wymiarze międzynarodowym. Aktywność ta stanowi ważny element dorobku naukowego Wnioskodawcy i przyczynia się do podnoszenia jakości oraz rozpoznawalności prowadzonych przez niego badań.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzam, że Wnioskodawca spełnia ustawowe wymagania niezbędne do nadania stopnia doktora habilitowanego.

Leszek Butowski